

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 312
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 26
Ημερομ. Κατάθεσης: 15/10/2025

Αθήνα, 15 Οκτωβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΚΑΙ

ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

- Ανάπτυξης
- Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Σοβαρά ερωτήματα για τη διαφάνεια των διαδικασιών και τη διασφάλιση των συμφερόντων της τοπικής κοινωνίας και του Δημοσίου από το έργο ταφής και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα στον Πρίνο της Θάσου»

Το έργο ταφής και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα στα ανοιχτά του Πρίνου της Θάσου, που προωθείται από το ΥΠΕΝ και την εταιρεία EnEarth/Energean με ευρωπαϊκή και εθνική χρηματοδότηση άνω των 700εκ.€ σύμφωνα με τον Υφυπουργό Ν. Τσάφο, προκαλεί έντονη ανησυχία στις τοπικές κοινωνίες της Καβάλας και της Θάσου για τη σκοπιμότητα, τη διαφάνεια και την ασφάλεια του εγχειρήματος.

Η διεθνής εμπειρία από παρόμοια έργα (Νορβηγία, Αλγερία, Αυστραλία) καταγράφει τεχνικές αστοχίες και υψηλά κόστη, ενώ η ίδια η ΜΠΕ του Πρίνου δεν περιελάμβανε κρίσιμες αναλύσεις κόστους-οφέλους, κύκλου ζωής ή εκτίμησης κινδύνων. Η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) του έργου αναρτήθηκε στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (Η.Π.Μ.), αλλά στη συνέχεια εξαφανίστηκε, κατά παράβαση του ν. 4014/2011, στερώντας από τους πολίτες το δικαίωμα ενημέρωσης, μέχρι σήμερα.

Οι τοπικές κοινωνίες έχουν εκφράσει την αντίθεσή τους: οι Δήμοι Θάσου και Καβάλας έχουν εκφραστεί με αρνητικές αποφάσεις για το έργο και έχουν προχωρήσει ήδη σε συλλογή υπογραφών των πολιτών (άνω των 7500). Οι τοπικές κοινωνίες δεν πιστεύουν στα ανταποδοτικά μέτρα και ζητούν εδώ και μήνες σαφείς και τεκμηριωμένες διαβεβαιώσεις για την ασφάλεια και τα πραγματικά οφέλη του έργου, δίχως όμως αυτές να δίνονται από το ΥΠΕΝ.

Στις 28/05/2025 η Energean ανακοίνωσε την **προσωρινή αναστολή της εξόρυξης πετρελαίου**, κυρίως λόγω της πτώσης της τιμής του και τεχνικών προβλημάτων που περιόρισαν την παραγωγή. Η εταιρεία στο ίδιο ΔΤ ανακοίνωσε ότι είχε κάνει ήδη αίτημα στην ελληνική κυβέρνηση για να ενταχθεί ο νομός Καβάλας στο Σχ. Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (Σ.Δ.Α.Μ.), με σκοπό να προσφέρει στις τοπικές κοινωνίες τους αναγκαίους μηχανισμούς προσαρμογής στην ενεργειακή μετάβαση, διασφαλίζοντας κοινωνική συνοχή και αναπτυξιακή προοπτική. Ήδη από την ημέρα της αναστολής έχουν προχωρήσει σε απολύσεις, ενώ η υπόσχεση ότι θα προσλάβουν στο νέο έργο το 1/3 του προσωπικού δεν προϋποθέτει ότι πρόκειται για τους ίδιους εργαζόμενους. Σημειώνεται ότι μέχρι σήμερα, η μητρική εταιρεία Energean ουδέποτε κατέβαλλε τα αντισταθμιστικά προς τον Δ. Καβάλας από το 1999 που λειτουργεί και το 2024 με την ανανέωση της Σύμβασης συνεχίσατε να δίνετε αυτό το

περιθώριο. Εύλογα λοιπόν, γεννώνται ερωτηματικά για την απαιτούμενη οικονομική ευρωστία και επάρκεια του φορέα που απαιτείται από το αρ. 8 της ΚΥΑ_48416/2037/Ε.103/2011 προκειμένου να εκδοθεί η Άδεια Αποθήκευσης.

Το γεγονός ότι με Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (C(2025) 3222), η Energean εξαιρέθηκε από τις υποχρεωμένες εταιρείες για την επίτευξη του ευρωπαϊκού στόχου γεωλογικής αποθήκευσης CO₂, καταρρίπτει τον ισχυρισμό ότι το έργο συνιστά ευρωπαϊκή υποχρέωση ή στρατηγικό έργο κοινού ενδιαφέροντος. Τη μη επίτευξη του στρατηγικού σχεδιασμού της Ελλάδας, την αποδεικνύουν και τα νούμερα των μελετών και του ΥΠΕΝ, αφού ούτε το 1εκ.τον αποθηκευτικής ικανότητας, ούτε τα 3εκ.τον (προοδευτικά στα 20 χρόνια) καλύπτουν τις ανάγκες της ελληνικής βιομηχανίας για αποθήκευση 11εκ.τον CO₂, στο ελάχιστο.

Παράλληλα, με την Απόφαση (COM(2025) 367 final), περί τροποποίησης η Ελλάδα ζήτησε την απένταξη οροσήμων που σχετίζονταν με την προώθηση τεχνολογιών CCS, επικαλούμενη «διαταραχές στην εφοδιαστική αλυσίδα». Το γεγονός ότι η εκπονηθείσα ΜΠΕ ήταν ένα από τα παραδοτέα του οροσήμου (51) στο Μέτρο (16831) που απεντάχθηκε, γεννά πολλά ερωτηματικά αν σχετίζεται με την απόσυρση από το ΗΠΜ. Μάλιστα, πρόσφατα διαπιστώθηκε ότι στην ιστοσελίδα της EnEarth είναι αναρτημένη η ΜΠΕ καθώς και νέα ΜΠΕ τροποποίησης! Κανείς εκτός από την ίδια την εταιρεία και τους μελετητές της, δεν μπορεί να είναι βέβαιος ότι οι μελέτες αυτές είναι οι ίδιες με αυτές που είχαν αναρτηθεί επισήμως στο ΗΠΜ και είχε λάβει γνώση το κοινό, καθώς αναπόσπαστα μέρη της αρχικής φέρουν μετέπειτα ημερομηνίες που αντιστοιχούν στο διάστημα που αγνοείτο από το ΗΠΜ. Ξεκάθαρα προκύπτει θέμα αξιοπιστίας της διαδικασίας και της εμπιστοσύνης προς τις ενέργειες του ΥΠΕΝ που όφειλε να διασφαλίζει την τήρηση των κανόνων διαφάνειας και ενημέρωσης του κοινού. Αποτελεί εμπαιγμό των τοπικών κοινωνιών Καβάλας, Θάσου και του Περιφερειακού Συμβουλίου Αν. Μακεδονίας – Θράκης, το γεγονός ότι πρόσφατα παρευρέθη ο Υφ. Ν. Τσάφος σε συνεδρίαση του Π.Σ. για να διαβουλευθεί μια Μ.Π.Ε. που δεν υφίσταται θεσμικά.

Ανάμεσα στις υποσχέσεις που έδωσε ο αρμόδιος υφυπουργός ήταν ότι θα προβλεφθούν ανταποδοτικά οφέλη- τα οποία όμως σύμφωνα με τον ίδιο πάντα, δεν μπορούν να είναι υψηλά γιατί η τεχνολογία είναι ακριβή. Αν επιβεβαιωθεί από το ΥΠΕΝ το αίτημα της Energean για ένταξη της περιοχής σε Σ.Δ.Α.Μ. τότε -λαμβάνοντας υπόψη την αποτυχία του αντίστοιχου Σ.Δ.Α.Μ. στη Δυτική Μακεδονία- οι τοπικές κοινωνίες και οι παραγωγικοί φορείς της περιοχής, μόνο αισιόδοξοι και εφησυχασμένοι δεν μπορούν να είναι.

Επιπρόσθετα, αναφέρθηκε ότι το έργο θα παρακολουθείται από ανεξάρτητη επιστημονική επιτροπή με εκπροσώπους της τοπικής κοινωνίας. Το παράδειγμα όμως του ΥΠΕΝ με αντίστοιχη δήθεν ανεξάρτητη παρακολούθηση από ιδιώτη ελεγκτή στην περίπτωση της σύμβασης για τα μεταλλεία της Κασσάνδρας δεν είναι καθόλου ενθαρρυντικό.

Τέλος, η ένταξη του έργου στο Ταμείο Ανάκαμψης και η επιδότηση στην Energean από το ελληνικό κράτος ύψους 150 εκ. € έγινε τον Νοέμβριο του 2023, δίχως να έχει ολοκληρωθεί το θεσμικό πλαίσιο στο οποίο θα λειτουργήσει και το οποίο μέχρι σήμερα αγνοείται.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Επειδή προκύπτουν σοβαρά ερωτήματα για τη διαφάνεια των διαδικασιών και τη διασφάλιση των συμφερόντων της τοπικής κοινωνίας και του Δημοσίου,

Επειδή, η εν λόγω εταιρεία, ενώ λαμβάνει γενναία δημόσια χρηματοδότηση, ζητά την ένταξη της περιοχής στο Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης ώστε να επωμιστεί το Δημόσιο το κόστος των αντισταθμιστικών μέτρων που η ίδια οφείλει να καταβάλλει,

Επειδή έχουν ήδη γίνει εκταμιεύσεις ποσών για την υλοποίηση του εν λόγω έργου,

Επειδή, η αγορά έχει ήδη εγείρει ενστάσεις για την ισότιμη και δίκαιη πρόσβαση των δυνητικών χρηστών,

Επειδή, οι επιλογές σας οδηγούν στη δημιουργία μονοπωλιακής θέσης υπέρ συγκεκριμένης ιδιωτικής εταιρείας, η οποία θα αναλάβει έργα αποθήκευσης CO₂, με χρηματοδότηση από δημόσιους πόρους.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι κ.κ. Υπουργοί:

1. Για ποιο λόγο εξαφανίστηκε η ΜΠΕ του έργου από το Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο; Πώς διασφαλίζουν τη διαφάνεια και τη νομιμότητα της διαδικασίας;
2. Πώς δικαιολογεί η κυβέρνηση τη χρηματοδότηση ενός έργου που η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν θεωρεί υποχρέωση της χώρας ούτε στρατηγικό έργο κοινού ενδιαφέροντος; Για ποιους λόγους εξακολουθούν να επιμένουν σε αυτό ως λύση για τη μείωση των εκπομπών των ελληνικών βιομηχανιών, καθώς σύμφωνα με δημοσιεύματα θα αποθηκεύονται κυρίως ρύποι προερχόμενοι από γειτονικές χώρες;
3. Θεωρεί το ΥΠΕΝ ότι είναι θεμιτό και δίκαιο να δημιουργεί τους κανόνες αγοράς και το πλαίσιο, αφού έχει χρηματοδοτήσει και εν μέρει έχει προχωρήσει στην υλοποίηση του πρώτου έργου, βαφτίζοντάς το εκ των υστέρων ως «πιλοτικό»; Πώς σκοπεύει να πείσει τους άλλους παίκτες της αγοράς για αυτό;
4. Σκοπεύουν να λάβουν μέτρα για τη δίκαιη και ισότιμη πρόσβαση όλων των δυνητικών χρηστών της υποδομών αποθήκευσης, κατά το άρθρ. 21 της Οδηγίας 2009/31; Ποια είναι αυτά και πότε θα υλοποιηθούν;
5. Προτίθενται να εντάξουν τον Νομό Καβάλας στο Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, μεταφέροντας στο Δημόσιο το κόστος των αντισταθμιστικών που οφείλει να καταβάλει η εταιρεία;
6. Πώς τεκμηριώθηκε η ολοκλήρωση του ελέγχου πληρότητας της ΜΠΚΕ που ήταν αναγκαία για την πρώτη εκταμίευση (21,45εκ.€) από το μέτρο 16831 του Τ.Α.Α.; Εκδόθηκε η ΑΕΠΟ;
7. Ποιες είναι οι πηγές χρηματοδότησης του έργου; Τι ποσά αντιστοιχούν σε ευρωπαϊκούς πόρους, τι ποσά σε εθνικούς και τι ποσά σε ιδιωτικά κεφάλαια; Ποιο είναι το όφελος του ελληνικού δημοσίου;
8. Ποιες είναι οι «διαταραχές στην εφοδιαστική αλυσίδα» που επικαλέστηκε η Ελληνική Διοίκηση που οδήγησαν στην απόσυρση του μέτρου (16831) και την εξαφάνιση του παραδοτέου;
9. Πληροί η εν λόγω εταιρεία τα κριτήρια οικονομικής ευρωστίας και επάρκειας που απαιτεί η ΚΥΑ 48416/2037/Ε.103/2011;
10. Πώς εξηγούν το γεγονός ότι ενώ η απαίτηση του Μέτρου 16831/Ορόσημο 51 ήταν μέχρι τις 31/12/2024 να έχει εκδοθεί η Άδεια Αποθήκευσης και με ό,τι αυτή προϋποθέτει, αυτό δεν συνέβη μέχρι σήμερα και προκειμένου να γίνει η εκταμίευση των 21,47εκ.€, με την ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΥΔΡ/86331/1875/01-08-2025 υποβάθμισαν τις απαιτήσεις, εξαιρώντας μάλιστα από την υποχρεωτική αξιολόγηση εκπλήρωσης του οροσήμου από τον Ανεξάρτητο Ελεγκτή; Κρίνουν πως αυτή είναι μια αποτελεσματική διαχείριση προς όφελος του δημοσίου;

Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Παρακαλούμε όπως υποβληθούν για την ενημέρωση της Βουλής και των πολιτών τα παρακάτω στοιχεία και έγγραφα:

1. Όλες οι αποφάσεις χρηματοδότησης από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους του εν λόγω έργου.
2. Το τροποποιημένο ΤΔΕ του έργου «SUB2. Ανάπτυξη Εγκατάστασης Δέσμευσης και Αποθήκευσης Άνθρακα» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5223447), της Δράσης με ID 16831, το οποίο υπεβλήθη μέσω του ΟΠΣ ΤΑ στις 15.07.2025 και το υπ' αρ. πρωτ. 28850/02.07.2025 συνημμένο σε αυτό αίτημα.
3. Τα στοιχεία που συνοδεύουν το υποβληθέν αίτημα τροποποίησης απόφασης ένταξης, τα οποία τεκμηριώνουν επαρκώς την αναγκαιότητα τροποποίησης του ΤΔΕ και της απόφασης ένταξης του έργου «SUB2. Ανάπτυξη Εγκατάστασης Δέσμευσης και Αποθήκευσης Άνθρακα» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5223447).
4. Τη θετική αξιολόγηση της ΕΥΣΤΑ επί του αιτήματος τροποποίησης της απόφασης ένταξης του έργου, όπως αυτή καταγράφεται στο Έντυπο *Δ1_Ε10 Λίστα Εξέτασης Αιτήματος Τροποποίησης Απόφασης Ένταξης* του Εγχειριδίου Διαδικασιών της ΕΥΣΤΑ.
5. Την πλήρη τεκμηρίωση περί πληρότητας των έξι (6) προϋποθέσεων που θέτει το άρθ. 4 της υπ' αριθ. ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΥΔΡ/86331/1875/01-08-2025 για την πρώτη εκταμίευση.

Οι καταθέτοντες βουλευτές

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Ζαμπάρας Μιλτιάδης

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Δούρου Ρένα

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κώστας

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Παπαηλιού Γιώργος

Ψυχογιός Γιώργος